

Dette værk er downloadet fra Slægtsforskernes Bibliotek

Slægtsforskernes Bibliotek drives af foreningen Danske Slægtsforskere. Det er et privat special-bibliotek med værker, der er en del af vores fælles kulturarv omfattende slægts-, lokal- og personalhistorie.

Støt Slægtsforskernes Bibliotek – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug. Videre publicering og distribution uden for husstanden er ulovlig.

Links

Slægtsforskernes Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

BERETNING

OM

FREDERIKSBERG SKOLEVÆSEN

FOR AARET 1902—1903

FRA

SKOLEDIREKTØREN.

FREDERIKSBERG.

J. S. NIELSENS BOGTRYKKERI, NYVEJ 19.
1903.

Udgivet på dagens Studiesamling
København V.

Skolekommissionen. Paa Grund af Sygdom maatte Skolebestyrer E. Slomann med Udgangen af Aaret 1902 udtræde af Kommissionen, i hvilken han havde haft Sæde siden Januar 1896, deraf de 5 sidste Aar som Formand. Kommunalbestyrelsen supplerede derefter Kommissionen med Dr. phil., Professor M. Cl. Gertz, som af Kommissionen blev valgt til dens Formand.

Børnetallet. Efter Uddrag af de Skolelister, som ledsager Mandtalslisterne, udgjorde det samlede Antal af Børn i skolepligtig Alder i Frederiksberg Kommune d. 31. December 1902: **10 729** (mod 10 602 Aaret før).

Heraf undervistes

i Skoler i København	1 362	(627 D. og 735 P.)
i Kommuneskolerne paa Frederiksberg . .	6 275	(3 220 D. 3055 P.)
i anerkendte Privatskoler paa Frederiksberg	2 822	(1486 D. 1336 P.)
i Hjemmet og paa lignende Maade . . .	258	(37 D. 221 P.)
uden Undervisning var	12	(2 D. 10 P.)

Af disse sidste var 9 syge.

Foruden de anførte 6 275 Børn fandtes der endvidere i Kommuneskolerne 301 Børn under 7 Aar og 254 fra København, i alt 6 830 mod 6 774 d. 31. December 1901. (Omvendt søgtes de københavnske Kommuneskoler af 538 Børn, der var hjemmehørende paa Frederiksberg). I Gennemsnit har der i afvigte Aars Sommerhalvaar været 6 771 og i Vinterhalvaaret 6 820 Børn i Kommuneskolerne.

I de to Skoler, i hvilke der gives Halvdagsundervisning (Skolerne paa Lampevej og Fuglevangsvej) fandtes d. 31. December 1902: 2 020 Børn (mod 2 035 Aaret før) og i de 5 Skoler med Haldagsundervisning (Skolerne paa Niels Ebbesens Vej, Godthaabsvej, Nylandsvej, Solbjærgvej og Lollandsvej) 4 810 (mod 4 739 det foregaaende Aar).

Af- og Tilgangen ved de enkelte Skoler har stillet sig saaledes:

	Børnetal d. 1. April 1901	Tilgang					Afgang					Børnetal den 31. Marts 1903	Børnetal i Gennem- snit af Aaret	
		Fra Hjemmet	Fra off. Skoler paa Frb.	Fra andre off. Skoler	Fra priv. Skoler	I alt	Til off. Skoler paa Frb.	Til andre off. Skoler	Til priv. Skoler Udskr. ved Slutn. af skolepl. Alder	Døde	I alt			
Skolen paa Lampevej	1173	149	58	132	9	348	34	125	8	155	2	324	1197	1189
Skolen paa Fugle- vangsvej	861	86	62	75	11	234	22	84	12	139	1	258	837	841
Skolen paa Niels Eb- besens Vej	927	142	23	50	14	229	26	74	16	137	2	255	901	909
Skolen paa Godthaabs- vej	886	161	18	48	9	236	59	69	9	103	1	241	881	884
Skolen paa Nylands- vej	916	134	39	48	15	236	22	58	21	112	3	216	936	931
Skolen paa Solbjerg- vej	958	132	26	47	12	217	18	58	21	114	2	213	962	961
Skolen paa Lollands- vej	1021	223	8	43	21	295	53	93	4	72	2	224	1092	1080
	6742	1027	234	443	91	1795	234	561	91	832	13	1731	6806	

Naar Stigningen i Børnetallet, der siden 1885 gennemsnitlig har udgjort c. 250 om Aaret, for afvigte Aar er sunket til 64, hidrører dette ikke fra nogen Formindskelse i Tilgangen ved Begyndelsen af den skolepligtige Alder; thi denne har udgjort 986 mod henholdsvis 963 og 961 de to foregaaende Aar, men dels fra en noget større Afgang end paaregnet i 14 Aars Alderen og navnlig fra Afgangen til andre Skoler, der har været betydelig større end Tilgangen fra disse, nemlig 652 mod 534, saa at Skolerne altsaa ved denne Omveksling har mistet 118 Børn. Da Afgangen til Skoler i Købstæder og paa Landet opvejes ved en tilsvarende Tilgang fra disse, skyldes Nedgangen saa godt som udelukkende en stærkere Afgang til de københavnske Kommuneskoler. Denne hidrører formentlig dels fra det større Tilbud af Smaalejligheder i Hovedstaden og dels fra Organisationen af Skolevæsenet i de indlemmede Distrikter.

Skolebygningerne. Der er foretaget en Række større Vedligeholdelsesarbejder i de forskellige Skolebygninger, bl. a. ved Varmeappa-

rater og Ventilationsovne, ligesom ikke faa Gulve i Skolestuerne blev fornyede, især af Hensyn til den ugentlige Gulvudsugning, der fra Sommerferien 1902 forsøgsvis indførtes i Lampevejens og Solbjærgvejens Skoler, og som ogsaa nødvendiggjorde Ferniseringen af samtlige Gulve i disse 2 Skoler. Skønt det ikke lykkedes her for alle Børns Vedkommende at faa gennemført den Anvendelse af Skiftesko, der er en Betingelse for, at de ferniserede Gulve nogenlunde bevares, var man dog i det hele tilfreds med Resultatet, hvorfor der paa Skolevæsenets Budget for indeværende Aar bevilgedes de fornødne Midler til at gennemføre ugentlig Gulvudsugning ogsaa ved de øvrige Skoler. I den voldsomme Storm Natten mellem d. 25de og 26de December 1902 omblæste flere Skorstene paa Nylandsvejens, Solbjærgvejens og Lollandsvejens Skolebygninger. Herved skete der især paa de to førstnævnte en betydelig Ødelæggelse af Tagetagen, og Reparationsarbejderne i denne Anledning var saa omfattende, at Juleferien her maatte forlænges nogle Dage, da Varmeapparaterne ikke kunde fungere, før Reparationerne var endt. For Tiden raader Skolevæsenet over følgende Undervisningslokaler: 152 almindelige Skolestuer, 8 Tegnestuer, 3 Sløjdlokaler, 3 Skolekøkkener og 7 Gymnastiksale.

Klasse- og Timetal samt Børnetal pr. Klasse. Antallet af Klasser og Undervisningstimer ved de enkelte Skoler var følgende:

	Sommerhalvaaret						Vinterhalvaaret					
	Klasser					Timer	Klasser					Timer
	å 34 T.	å 30 T.	å 28 T.	å 27 T.	å 24 T.		å 34 T.	å 30 T.	å 28 T.	å 27 T.	å 24 T.	
Skolen paa Lampevej	13	4	18	4	1084	11	4	18	6	1072		
— — Fuglevangsvej . .	10	4	12	3	808	9	4	12	4	802		
— — Niels Ebbes. Vej	14	12	"	"	932	14	11	"	"	950		
— — Godthaabsvej . .	17	8	"	1	965	17	7	"	1	983		
— — Nylandsvej	18	9	"	"	978	18	9	"	"	1026		
— — Solbjærgvej	16	13	"	"	1030	16	13	"	"	1078		
— — Lollandsvej	19	9	"	"	1084	19	9	"	"	1156		
	84	74	8	31	31	6881	84	69	8	31	45	7067
	228 Klasser.						237 Klasser.					

Altsaa har hver Klasse i Sommerhalvaaret faaet 30,2 Timers Undervisning i Gennemsnit og i Vinterhalvaaret 29,8 Timer.

Børnetallet pr. Klasse var i Gennemsnit for Sommerhalvaaret 29,7 og for Vinterhalvaaret 28,8.

I de 3 Hjælpeklasser for forsinkede Børn, der ordentligvis kun skal have halvt saa mange Elever som de øvrige Klasser, fandtes ved Skoleaarets Begyndelse 48 Børn. Tilgangen var 13, deraf 11 fra andre Klasser, og Afgang 18, deraf 2 konfirmerede og 12 til normale Klasser, saa at Skoleaaret sluttede med 43 Børn. Af disse overgik efter sidste Aarsprøve 13 til normale Klasser.

Børnetallets Fordeling mellem de enkelte Klasser stillede sig saaledes ved Midten af Skoleaaret:

	Halvdagsskoler	Heldagsskoler
Afgangskl.		146 3,2 pCt.
6. Klasse	279 13,7 pCt.	595 12,9 —
5. Klasse	331 16,3 —	660 14,3 —
Konfirmandkl.	118 5,8 —	
4. Klasse	374 18,4 —	748 16,3 —
3. Klasse	362 17,8 —	754 16,3 —
2. Klasse	301 14,8 —	865 18,8 —
1. Klasse	268 13,2 —	840 18,2 —

og Gennemsnitsalderen for Børnene i hver Klasse var samtidig:

	Halvdagsskoler	Heldagsskoler
Afgangskl.		13,8 Aar
6. Klasse	13,6 Aar	13,1 —
5. Klasse	12,5 —	12,2 —
Konfirmandkl.	13,5 —	
4. Klasse	11,5 —	11,1 —
3. Klasse	10,1 —	9,9 —
2. Klasse	8,8 —	8,6 —
1. Klasse	7,5 —	7,5 —

Det Antal Børn, som forlod Skolen ved Slutningen af den skolepligtige Alder, blev udskrevet fra følgende Klasser:

	Halvdagsskoler	Heldagsskoler
Afgangskl.		21,1 pCt.
6. Klasse	54,8 pCt.	61,6 —
5. Klasse	22,6 —	17,3 —
4. Klasse og Konfirmandkl.	22,6 —	

Nogle enkelte Børn i Afgangsklasserne var dog overførte fra Halvdagsskolernes 6te Klasser.

Undervisningen. Foruden Undervisningen i de obligatoriske Fag har der i afvigte Aar fremdeles været givet Piger i de ældste Klasser Adgang til at deltage i den frivillige Undervisning i kvindelig Husgerning i de 2 Skolekøkkener paa Sindshvilevej og Fuglevangsvej. 236 Børn benyttede denne. Udgiften ved Driften af Køkkenet paa Sindshvilevej udgjorde 1 064 Kr. 29 Øre og ved Køkkenet paa Fuglevangsvej 1 329 Kr. 87 Øre. Heri fragaar Børnenes Bidrag, henholdsvis 441 Kr. 10 Øre og 672 Kr. 38 Øre, saa at Kommunens Tilskud i alt bliver 1 280 Kr. 68 Øre eller henved 5½ Kr. pr. Barn (foruden Lærerindløn og Brændsel).

Medens de foran nævnte mere eller mindre retarderede Børn har været anbragt i 3 Hjælpeklasser i selve Skolerne, har Skolevæsenet betalt for Undervisningen af 2 abnorme Børn i Aandssvageanstalten paa Gl. Bakkehus og for 2 svagt begavede og tungthørende Børn i en Døvstummeskole.

Fra Børnenes Bogsamling, der tilsammen tæller 4 892 Bind, er der sket 21 660 Udlaan til 2 115 Børn. Disse har bidraget 370 Kr. 44 Øre, Kommunen 700 Kr.

De kommunale Fortsættelseskursus for unge Mænd og Kvinder indtil 20 Aars Alderen, der oprettedes i Efteraaret 1900, havde deres 3dje Undervisningshalvaar fra 1ste Oktober 1902 til Udgangen af Marts 1903. Der meldte sig til denne Undervisning 230 Elever, 77 Mænd og 153 Kvinder (mod 319 i 1901 og 356 i 1900), af hvilke 9 undlod

at møde, saa at Undervisningen begyndte med 221, 73 Mænd og 148 Kvinder, fordelte paa 14 Hold: Almindeligt Kursus i Dausk, Skrivning og Regning 4 (2 for Mænd og 2 for Kvinder), Tysk 4 (2 for Mænd, 1 for Kvinder og 1 blandet Hold), Engelsk 3 (1 for Mænd, 1 for Kvinder og 1 blandet Hold), Matematik 1 blandet Hold og Bogføring 2 Hold, udelukkende for Kvinder. I Sprog og Bogføring skiltes de viderekomne fra Begynderne. Over de Elever, der meldte sig til det sidste Fag, blev der før Undervisningens Begyndelse holdt en Prøve, for at man kunde forvise sig om, at de besad tilstrækkelig Færdighed i elementær Regning; hvis ikke, henvistes de til et almindeligt Kursus. Ligesom de foregaaende Aar gik Elevantallet stadig nedad i Vinterens Løb, saa at det ved Slutningen af hver af de 6 Maaneder udgjorde henholdsvis 215, 204, 198, 190, 179 og 171. Afgangen udgjorde i det hele 23 pCt. (mod 25 og 33 de foregaaende Aar). Af Mændene afgik 21 pCt. (mod 31 og 43 de foregaaende Aar), af Kvinderne 24 pCt. (mod 22 og 25). Af Eleverne havde 60 deltaget i forrige Aars Fortsættelseskursus (mod 55 Aaret forud).

Undervisningen, der tidligere fandt Sted i 3 Skoler, indskrænkedes paa Grund af det ringere Elevantal til Lampevejens og Fuglevangsvejens Skoler og besørgetes af 24 Lærere og Lærerinder, af hvilke 14 var ansatte ved Kommuneskolerne. 19 af dem havde undervist Aaret før ved disse Kursus og 13 ogsaa det foregaaende Aar. Ved hver Skole honoreredes desuden en Lærer for at føre Tilsyn med Skolebesøg m. m. Alle Undervisningsmidler leveredes gratis. Hvert Hold havde 3 Undervisningsaftener om Ugen fra Kl. 7^{1/2} til 9^{1/2}. Paa de blandede Hold gik Mændene dog først hjem et Kvarter senere. Med Fradrag af Ferierne faldt der 67 Undervisningsaftener paa et Hold. Forsømmelserne, udtrykte i pCt. af Skoledagene, har haft følgende Omfang i de 3 Aar, disse Kursus har bestaaet:

	Mænd.		Kvinder.	
	I alt	Efter Fradrag af Sygdom.	I alt	Efter Fradrag af Sygdom.
1900—01	12,6 pCt.	8,8 pCt.	8,4 pCt.	3,8 pCt.
1901—02	8,4 —	5,0 —	7,1 —	3,3 —
1902—03	8,1 —	4,5 —	6,5 —	3,1 —

Der har altsaa været en uafbrudt Fremgang i Skolebesøgets Stadighed og stærkest for Mændenes Vedkommende, om end de unge Piger vedvarende udmærker sig ved stadigere Skolebesøg. Som tidligere be-

mærket skyldes dette ikke alene den større Flid og Udholdenhed, der som Regel findes hos de unge Piger, men tillige den Omstændighed, at medens de allerfleste unge Mænd er anbragte i Haandværk, Forretning eller ved andet Arbejde, opholder Flertallet af de unge Piger sig i Hjemmet uden nogen fast Sysselsættelse uden for dette. Af samme Aarsag savner en stor Del af de unge Mænd den fornødne Tid til Hjemmearbejde, hvilket nødvendigvis maa faa Indfyldelse paa deres Fremgang. Elevernes Opførsel var paa ganske enkelte Undtagelser nær særdeles god, og den paa flere Hold indførte Fællesundervisning har i saa Henseende ikke medført nogen Ulemper.

Elevernes Sysselsættelse og Forældrenes Livsstilling fremgaar af følgende Oversigt (i pCt. af Antallet).

	Elevernes Sysselsættelse.						Forældrenes Livsstilling.					
	Haandværk (Haandarbejde)	Kontorarbejde	Handel	Bygang (Tjenestefyende)	Andet Arbejde	Uden fast Sysselsættelse	Haandværkere	Handlende	I Kommunens el. Statens Tjeneste	Arbmd.	Enker	Anden Livsstilling
Mænd	45,1	12,7	21,1	4,2	4,2	12,7	42,3	11,3	15,5	18,3	5,6	7,1
Kvinder	9,7	3,4	3,4	13,8	6,9	62,8	37,2	11,7	16,6	11,7	13,1	9,7

Af Eleverne havde 26 Friplads (mod 32 og 45 foregaaende Aar), medens de øvrige hver betalte 3 Kr. i Skolepenge.

Udgifterne stillede sig saaledes: Lønninger 3 307 Kr., Undervisningsmidler 271 Kr., Annoncer, Tryksager og Porto 197 Kr., Rengøring 96 Kr., i alt 3 871 Kr. Efter Fradrag af Elevernes Skolepenge kommer der 3 286 Kr. til Udgift for Kommunen.

Skolebesøget.

Skoleforsømmelserne, fordelte paa hele Børnetallet og beregnede i Procent af de skolepligtige Dage, har udgjort:

	I alt	Efter Fradrag af Syggom
Skolen paa Lampevej	5,5	0,8
Skolen paa Fuglevangsvej	5,2	0,8

Skolen paa Niels Ebbesens Vej:

Heldagsklasser	4,3	0,3
Halvdagsklasser	5,0	0,3

Skolen paa Godthaabsvej:

Heldagsklasser	4,8	0,5
Halvdagsklasser	6,3	0,4

Skolen paa Nylandsvej:

Heldagsklasser	5,1	0,3
Halvdagsklasser	5,3	0,4

Skolen paa Solbjærgvej:

Heldagsklasser	4,7	0,4
Halvdagsklasser	4,7	0,5

Skolen paa Lollandsvej:

Heldagsklasser	4,5	0,2
Halvdagsklasser	5,4	0,3

I Skolebøder er der betalt 187 Kr. 20 Øre for 522 Dages Forsømmelser af 24 Børn.

Af den paa Skolevæsenets Budget opførte Sum af 2000 Kr. til Flidsbelønninger blev der uddelt Belønning til 187 Børn for stadig Skolegang, Flid og god Opførsel. Desuden har 2 Drengene faaet Justitsraad Priemes og Hustrus Legat (100 Kr.), 1 Pige Docent N. J. Fjords Legat (42 Kr.) og 1 Dreng Enkefru P. M. Schulstads Legat (35 Kr.)

Af følgende Oversigt fremgaar Antallet og Fordelingen af de Skolebørn, som den 1. Maj d. A. var sysselsatte med erhvervsmæssigt Arbejde uden for Hjemmet:

	Antal Skolebørn			Procent af Skolebørn		
	Fabrik- arbejde	Byærinder og lign.	I alt	Fabrik- arbejde	Byærinder og lign.	I alt
Halvdagsskolerne:						
Drengene	36	314	350	3,4	29,7	33,1
Piger	10	160	170	1,0	16,3	17,3
Heldagsskolerne:						
Drengene	32	334	366	1,3	13,5	14,8
Piger	4	174	178	0,1	7,3	7,4
	82	982	1 064	1,2	14,2	15,4

Ved de herværende Mælkeforsyninger havde 114 Drengene fra Frederiksberg Kommuneskoler Arbejde.

Det i forrige Aarsberetning omtalte Forslag til en Vedtægt for Børns Arbejde i visse nærmere bestemte Arter af Erhvervsvirksomhed har under 11. Juli 1903 opnaaet Indenrigsministeriets Godkendelse og er traadt i Kraft paafølgende 1. August. Vedtægtens første Paragraffer begrænser Børnearbejdet ved følgende Bestemmelser:

§ 1. Anvendelsen af Børn forbydes eller indskrænkes i Overensstemmelse med de i § 2 indeholdte Regler for følgende Arter af Erhvervsvirksomhed.

1. Ombæring af Mælk, Brød, Kager eller Aviser for forretningsdrivende, hvad enten Børnene anvendes direkte af disse eller gennem Mellemed.
2. Tjeneste uden for Hjemmet paa Kaglebaner og Beværtningsteder samt ved Karusseller, Spil- og Skydeindretninger.
3. Beskæftigelse uden for Hjemmet ved Aftapning af Øl eller Petroleum for forretningsdrivende.
4. Udøvelse af Handelsvirksomhed for andre end Barnets Forældre.

§ 2. I. Børn under 12 Aar maa ikke anvendes.

II. Børn over 12 Aar maa, indtil de er lovligt udskrevne af Skolen:

1. kun beskæftiges i de paagældende Virksomheder i 6 Timer i Døgnet, deri indbefattet $\frac{1}{2}$ Times Hviletid, og kun i Tiden mellem Kl. 6 Morgen og 8 Aften;
2. ikke benyttes til Arbejde i den Tid, hvor de skal søge Skolen eller Konfirmationsforberedelsen, eller i den sidste $1\frac{1}{2}$ Time før disse Tidens Begyndelse;
3. ikke arbejde i Virksomheden paa Folkekirkens Søn- og Helligdage; dog skal dette Forbud ikke gælde med Hensyn til Ombæring for forretningsdrivende af Brød, Kager eller Aviser, som foregaar inden Kl. 9 Formiddag.

Børnenes Optørsel giver kun Anledning til følgende Bemærkninger. Skolernes Internater har været benyttede i 68 Dage til Anbringelse

af skulkende eller vagabonderende Børn. Ved Aarets Begyndelse var 5 Drengene anbragt paa Landerupgaard's Opdragelsesanstalt for Skolevæsenets Regning, af hvilke 3 afgik i Aarets Løb. Paa Grund af daarlig Opførsel bortsendtes 7 Børn, deraf 3 ved „Foreningen af 1837“ og 4 ved Fattigvæsenets Foranstaltning.

Sundhedsforhold m. m. I Skolernes 3 Badeanstalter er der tilsammen givet 65 696 Brusebade til Børn fra samtlige Skoler. Af Drengeklasseerne har i de enkelte Skoler fra 80 til 93 pCt. og af Pige-klasserne fra 63 til 87 pCt. af Børnene benyttet Skolernes Badeanstalter. I Gennemsnit har hvert af de badende Børn faaet 15 Bade i Løbet af Aaret.

Det Antal Børn her i Kommunen, som ved Indrømmelse fra Befordringsautoriteterne fik fri Rejse med Jærnbaner og Dampskibe til Udflugter i Sommerferien 1902, udgjorde 2 845.

Heri var indbefattet 86 kirtelsvage Børn, som anbragtes ved Sjællands Nordkyst i Sommerferien for de paa Skolevæsenets Budget i dette Øjemed bevilgede Midler (60), ved Understøttelse af Fru Kines Legat (20), af en Sygekasse (2) og for Fattigvæsenets Regning (4).

Indtægterne af Skolernes særlige Fond, der nu kun bestaar af Skolebøder og Renter af Fondens Kapital, er anvendt til at støtte Skole-rejser med de ældste Klasser, især til Steder med historiske Minder. Der foretoges 36 Udflugter (til Kronborg, Frederiksborg, Roskilde, Lund og Landbrugsmuseet ved Lyngby) med 895 Børn, hvilket var 85 pCt. af paagældende Klassers Børnetal. De øvrige Børn i disse Klasser forhindredes ved Fabrikarbejde eller Bygang i at deltage i Udflugterne. Skolens Tilskud var 219 Kr. 22 Øre eller i Gennemsnit 6 Kr. 9 Øre pr. Klasse.

Bespisningen af trængende Skolebørn med Middagsmad i Vintermaanederne er foregaaet paa samme Maade som i de foregaaende Vintre. De frivillige Bidrag er alene anvendt til Indkøb af Fødevarerne, medens Kommunen har afholdt Udgifterne til Madens Tillavning i Køkkenet paa Sindshvilevej og Transport til Skolerne. Der blev i sidste Vinter bispist c. 1 200 Børn 3 Dage om Ugen, og i de 59 Dage, Bespisningen varede, (12. Januar—21. Marts) ndleveredes 36 086 Portioner, som kostede i alt 4 602 Kr. 28 Øre eller 12,8 Øre pr. Portion.

De 3 Skolelæger har i det forløbne Aar aflagt et Besøg hver Uge i de dem tildelte Skoler paa en forud bestemt Tid for at undersøge de Børn, der fremstilledes for dem, og naar disse fandtes syge henvist dem til at søge privat Lægehjælp eller til Klinikker, ligeledes i foreliggende Tilfælde afgjort, om Børn kunde deltage i Gymnastik, og om der var Smittefare ved Hudsygdomme samt andre sanitære Spørgsmaal. Desuden har de foretaget Undersøgelse af de i Forberedelsesklasserne indskrevne Elever med Hensyn til deres Sundheds- og Ernærings-tilstand samt Syn og Hørelse. Skoletandlægen, der møder 2 Dage om Ugen skiftevis paa alle Skoler, har i afvigte Aar behandlet 281 Børn i Lampevejens, 297 i Fuglevangsvejens, 245 i Niels Ebbesens Vejs, 487 i Godthaabsvejens, 398 i Nylandsvejens, 299 i Solbjærgvejens og 229 i Lollandsvejens Skole, i alt 2 236 Børn mod 2 165 Aaret før.

Lærerpersonalet har i afvigte Aar undergaaet følgende Forandringer. Gymnastiklærer J. Scharff og Lærerinde Frk. A. Brion afgik ved Døden, og Lærer Th. Giese samt Lærerinderne Frk. M. Rousing, A. Engholm, I. Kopp og L. Jensen entledigedes efter Ansøgning paa Grund af Alder eller Svagelighed. 4 faste Lærer- og 4 faste Lærerindepladser oprettedes, og 11 nye Timelærere og Timelærerinder antoges, dels til nye Klasser og dels til Erstatning for de afgaaede.

Den 1. April 1903 talte Lærerpersonalet 216 Personer. Af disse var

78 fast ansatte Lærere
94 - — Lærerinder
14 Timelærere
30 Timelærerinder
<hr/> 216.

Desuden fungerer der en fast Vikar ved hver Skole.

4 af Timelærerne og 4 af Timelærerinderne underviser udelukkende i Gymnastik.

Ved Skolevæsenet fungerer endvidere 1 Økonoma (tillige Lærerinde i kvindeligt Husgerning), 7 Skolebetjente, 1 Bademester og 2 Badekoner.

I afvigte Aar besørgedes Undervisningen saaledes:

	Ved Lærere.	Ved Lærerinder.
I Sommerhalvaaret	3 118 Timer	3 763 Timer.
I Vinterhalvaaret	3 184 —	3 883 —

Paa Grund af Sygdom blandt Lærerpersonalet har Skolevæsenet i samme Aar afholdt Udgiften til Vikariat i følgende Omfang:

For Lærere	For Lærerinder	I alt
4 272 Timer	10 922 Timer	15 194 Timer,

hvilket udgør 3,4 pCt. af Lærernes og 7,1 pCt. af Lærerindernes samlede Timetal. Den sidstnævnte høje Procent skyldes en Række langvarige Sygdomstilfælde hos et mindre Antal Lærerinder, deriblandt dem, som ved Dødsfald eller Entledigelse nu er udtraadt af Skolevæsenets Tjeneste. I Gennemsnit af de sidste 5 Aar har Sygevikariatet udgjort 4,26 pCt. af Lærernes og 5,64 af Lærerindernes Timetal.

Lærerpersonalets Bogsamlinger talte ved Aarets Slutning 1 310 Bind.

Lærerløningerne. Den 1. April 1903 fordelte det faste Lærerpersonele sig saaledes paa de forskellige Lønningstrin:

Skoleinspektørerne:

6 à 3 600 Kr.	} foruden Bolig, Brændsel og Belysning.
1 à 3 400 —	

Overlærerne (for 30 Timer)

7 à 3 300 Kr.

Lærerne (for 36 Timer)

14 à 3 000 Kr.

8 à 2 700 —

9 à 2 400 —

7 à 2 150 —

10 à 1 850 —

6 à 1 550 —

10 à 1 050 —

Lærerinderne (for 24 Timer)

20 à	1 650	Kr.
8 à	1 500	—
9 à	1 400	—
11 à	1 300	—
9 à	1 200	—
23 à	1 100	—
14 à	700	—

For Timeløn besørgedes:

1 786	Timer à	60	Øre
187	— à	70	”
47	— à	80	”
111	— à	90	”
24	— à	100	”
31	— à	110	”

Desuden oppebar Lærere (Lærerinder) for særlige Fagtimer et Tillæg af 15 Øre for 502 Timer.

Udgiften til Skolevæsenet har i afvigte Aar efter Fradrag af de Refusioner, der ydes af Foreninger og andre, som benytter Skolernes Lokaler, udgjort 512 039 Kr. 52 Øre mod budgetteret 503 932 Kr. Paa flere af Regnskabets Konti har der vel været Besparelser, saaledes paa Kontoen for Brændsel og Belysning paa Grund af de forholdsvis lave Kulpriser, paa Aftenskolekontoen, fordi Elevantallet paa de kommunale Fortsættelseskursus har været mindre end paaregnet, og endelig paa det til forsømte Børn bevilgede Beløb, da andre Institutioner har baaret en Del af Udgiften ved de paa Opdragelsesanstalter og i Børnehjem anbragte Børn. Men disse Besparelser forslog langtfra til at dække de betydelige Overskridelser paa Lønnings- og Bygningskontoen. Paa den første skyldes Merudgiften det betydelige Antal Vikartimer som Følge af Sygdom blandt Lærpersonalet og for Bygningernes Vedkommende en Række Vedligeholdelsesarbejder, der enten var uforudsete ved Budgettets Affattelse (Reparationerne efter Stormen Juledags Nat) eller langt oversteg de beregnede Beløb (Lægning af nye Gulve, Reparation af Varmeapparater, Asfaltering af Legepladsen ved Godthaabsvejens Skole m. m.).

Af den anførte Udgift er der i Henhold til Lov af 24. Marts 1899

§ 32 refunderet Kommunen 48 262 Kr. 50 Øre som Statskassens Bidrag til Lærerlønningerne og ifølge samme Lovs § 27 : 3579 Kr. 20 Øre som Skolefondens Bidrag til Vikarudgiften. Herved synker Kommunens Udgift til Skolevæsenet til 460 197 Kr. 82 Øre. Fordeles Udgiften paa Børnetallet i Kommuneskolerne (efter at man har fradraget Udgifterne til teknisk Skole, Fortsættelseskursus og Pensioner som ikke vedrørende de skolebesøgende Børn), bliver den for hvert Barn 66 Kr. 74 Øre af Kommunen og 7 Kr. 60 Øre af Stat og Skolefond.

Privatskolernes Antal er i forrige Aar formindsket med 1, idet V. Hammers Skole nedlagdes. Slomanns Latin- og Realskole overgik til Skoleinspektør Elmquist og Frk. M. Kruses Skole til Frk. L. Jensen. Ved Slutningen af Aaret fandtes der følgende 36 anerkendte Privatskoler i Kommunen (foruden Privatundervisning i Børnehjem og andre Steder).

	Antal Elever		Fra Frederiksberg i skolepligtig Alder	
	Dr.	P.	Dr.	P.
A. Skoler for Drengene.				
Frederiksberg Latin- og Realskole, Hollændervej 5 (L. N. H. Otterstrøm)	398		211	
Schneekloth's Latin og Realskole, Værnedamsvej 13 (K. Schneekloth)	336		165	
Slomanns Latin- og Realskole, Jakob Dannefærds Vej 3 (P. Elmquist)	273		83	
—————				
L. Clausens Realskole, Aaboulevard 21	65		38	
Frederiksberg Realskole, Frederiksberg Allé 22 (O. Fick)	165		82	
H. Gregersens Skole, H. C. Ørsteds Vej 65—67 . .	201		140	
S. Nielsens Borger- og Realskole, Bredgade 6 . . .	101		97	
Det danske Selskabs Skole, Forchhammers Vej (C. N. Starcke)	260		200	
—————				

	Antal Elever		Fra Frederiksberg i skolepligtig Alder	
	Dr.	P.	Dr.	P.
J. M. Hertz's Skole, Philippavej 1	171		65	
M. Landings Skole, Amicisvej 19	189		131	

B. Skoler for Piger.				
Villakvarterets Døtreskole, Mynstersvej 5 (Fru Blechingberg og Fru Filbert Bøkelund)	3	84		69
Frk. M. Bobergs Skole, Carit Etlars Vej 10	6	50	2	31
Brønnicke Harsens Skole, Amalievej 20		105		95
L. Clausens Skole, Aaboulevard 21		64		34
Frk. Giersings Skole, Forhaabningsholms Allé 28		24		17
Frk. Høgsbros Skole, H. C. Ørstedes Vej 68	5	51		32
St. Josephs Søstrenes franske Skole, Frederiksberg Allé 17		95		48
Frk. M. Kruses Skole, Frederiksberg Allé 16 (Frk. L. Jensen)		348		206
Frk. Leerbechs og Frk. Milos Skole, H. C. Ørstedes Vej 7 B		167		106
Frk. Lønborgs Skole, Frederiksberg Allé 22		182		76
Frk. D. Nielsens Skole, Bredegade 7		94		86
Frk. E. Rasmussens Skole, Emilievej 6	2	38	1	29
Frk. M. Rousings Skole, Madvigs Allé 16		62		45
Frk. J. Sachmanns Skole, Allégade 6		55		47
Frk. Schmidt Phiseldecks og Frk. Tiemroths Skole, H. C. Ørstedes Vej 29		109		94
Frk. M. Skoglunds Skole, Svanholms Vej 5		30		26
J. H. Teisens Skole, Priemes Vej 3	10	146	1	114

C. Skoler for Dreng og Piger.				
Billes Skole, H. C. Ørstedes Vej 69	111	54	81	41
Børnehjemmet Godthaabs Skole, Kongens Vej 4	69	16	66	15
Frederiksberg Borger- og Realskole, Gl. Kongevej 139 (A. Paulsen).	52	54	26	28
Langstedes Skole, Vodrofsvej 50 B	130	75	40	35
St. Mariæ Skole, Boyesgade 8	96	100	34	17

	Antal Elever		Fra Frede- riksberg i i skolepligtig Alder	
	Dr.	P.	Dr.	P.
Frk. H. Müllers Skole, Yrsasvej 23 (Frk. Pagh) . .	12	26	11	24
Frk. Pechüles Skole, Roskildevvej 91	5	32	2	8
Syvendedags Adventisternes Skole (Frk. Strunge) Margrethevej 5	10	12	4	4
Frk. A. og N. Vendts Skole, Vinkelvej 3	27	32	6	9
	2697	2105	1486	1336